

N:o 25.

Af herr **Anderson, Albert**, om upprättande af ett fullständigt register till kamrarnes protokoll med bihang för tiden från och med år 1867.

Vid 1881 års riksdag uppdrogs åt fullmäktige i riksgäldskontoret att låta genom lämplig person utarbета samt öfvervaka upprättandet af ett alfabetiskt ordnadt sakregister till rikets ständers protokoll med bihang för tiden från och med år 1809 till och med år 1866. Registret skulle blifva gemensamt för alla de ifrågavarande riksdagarne och omfatta hänvisningar till samtliga riksdagshandlingarne, dock med vissa undantag af mindre vikt. De i registret förekommande sakrubrikerna skulle vara så specifika, att registret lemnade en tydlig vägledning och tillika angaf de särskilda ärenden, som i samma kongl. proposition eller utskottsutlåtande kunde förekomma.

Det sålunda beslutade registerarbetet har nu fortskridit så långt, att omkring 900 sidor i det för verket fastställda format äro tryckta, upptagande till och med en del af sakorden under bokstafven K och motsvarande ungefär en tredjedel af det hela. Återstående två tredjedelar af det vidlyftiga arbetet beräknas att, derest icke oförutsedda hinder mellankomma, blifva färdigtryckta under loppet af innevarande år, hvarmed verket alltså skulle vara fullbordadt.

Af så väl i Riksdagens bibliotek som i kamrarne och de ständiga utskotten framlagda exemplar af det, som hittills finnes färdigtryckt af ifrågavarande registerverk, framgår, att detsamma icke allenast har egenskapen af ett vanligt ordregister, utan äfven lemnar kortfattade redogörelser för riksdagsbeslut, för gången af de flesta både lagstiftnings- och statsregleringsfrågor m. m., hvarigenom registret erhållit

karaktern af en i många afseenden värderik och upplysande historisk-statistisk handbok, som i vissa fall till och med gör ett uppsökande af vederbörande riksdagsakter öfverflödigt. De anvisningar till dessa, som lemnas för alla registrerade riksdagsbeslut och andra ärenden underlätta derjemte återfinnandet af tillhörande handlingar och protokoll, hvarigenom fördelarne af att begagna detta register blifva ganska stora. Detsamma har ock redan i många fall, ehuru delvis endast tillgängligt i manuskript, af personer både inom och utom riksdagen, hvilka sökt underrättelser i åtskilliga frågor, befunnits vara en mycket god vägledning, hvarigenom man både lätt och bekvämt kunnat erhålla upplysningar, som eljest icke utan stor möda och tidsutdrägt stått att vinna.

Dessa omständigheter hafva föranledt uttalanden från skilda håll om önskvärdheten deraf, att ett likartadt register måtte varda upprättadt jemväl för följande riksdagar från och med år 1867 till närvarande tid, och vidtagandet af en sådan åtgärd synes hafva desto mera skäl för sig, som behovet att begagna en senare tids riksdagshandlingar vid förekommande fall måste vara ojemförligt mycket större än behovet att söka upplysningar ur de äldre riksdagsakterna, ehuru äfven dessa naturligtvis i många fall icke heller kunna undvaras.

Visserligen saknas icke register för den senare tidens riksdagar. För närvarande upprättas nemligen för hvarje riksdag tre olika register hvilka afse, ett Första och ett Andra Kammarens protokoll samt ett bihanget till nämnda protokoll. Intet af dessa register uppfyller dock det anspråk på lätthet och bekvämlighet i fråga om erhållande af nödiga upplysningar, särskildt angående statsregleringsfrågor, som är en utmärkande egenskap hos det här ofvan omförmälda sakregistret.

Ett nytt efter likformiga grunder upprättadt sammanhängande alfabetiskt och kronologiskt register öfver kamrarnes protokoll med bihang, för tiden från och med år 1867 synes alltså vara synnerligen behöfligt. Visserligen är jag icke i tillfälle att närmare angifva de sannolika kostnaderna för ett dylikt register, men det ligger i sakens natur, att desamma varda mindre än kostnaderna för det för samtliga ståndsriksdagarne upprättade, under tryckning varande sakregistret. I hvarje fall torde det vara uppenbart, att kostnaderna för ett dylikt arbetes utförande till fullo uppvägas af den tidsvinst och de fördelar i öfrigt, som vid riksdagsarbeten, vid komitéarbeten och vid flerfaldiga förekommande, för allmänt gagn företagna forskningar skulle beredas genom tillgång till ett fullständigt register öfver den senare tidens riksdagshandlingar.

Med anledning häraf tillåter jag mig föreslå:

a) att Riksdagen må uppdraga åt fullmäktige i Riksgäldskontoret att låta i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det för ständsriksdagarne snart fullbordade registret genom lämplig person enligt af fullmäktige fastställt formulär och med iakttagande af de föreskrifter i öfrigt, fullmäktige kunna finna skäl meddela, utarbета samt att öfvervaka upprättandet af ett alfabetiskt ordnadtt fullständigt register till kamrarnes protokoll med bihang för tiden från och med år 1867 samt till och med året näst före det, under hvilket registret varder i manuskript fullbordadt;

b) att Riksdagen må bemyndiga fullmäktige att af förslagsanslaget till riksdagskostnader till ändamålet använda för innevarande och nästkommande år tillsammans 5,000 kronor; samt

c) att Riksdagen må åt fullmäktige uppdraga att sedan erfarenhet vunnits om den tid och möda, ifrågavarande arbete må kräfvа, till nästa Riksdag inkomma med yttrande och förslagsberäkning öfver de ytterligare kostnader, som för arbetets fullbordande må erfordras.

Om remiss till statsutskottet anhålles.

Stockholm den 30 januari 1892.

Alb. Anderson.